

54 Czasowniki rozdzielnie złożone (1)

Wiele czasowników łączy się z przedrostkami (zwykle są to przyimki), tworząc czasowniki złożone.

Rozróżniamy czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone.

W czasownikach rozdzielnie złożonych akcentowany jest przedrostek, w czasownikach nierozdzielnie złożonych właściwy czasownik:

invullen - wypełnić (np. formularz)
opbellen - zadzwonić
aankomen - przybyć

beloven - obiecać
geloven - wierzyć

ontbijten - jeść śniadanie
uitkleden - rozebrać się
overplaatsen - przenieść
omkeren - zawrócić

vergeten - zapomnieć
herhalen - powtórzyć
erkennen - uznać, przyznać

Czasowniki rozdzielnie złożone należy dzielić:

- w czasie teraźniejszym:

invullen

Ania **vult** een formulier **in**.

Ania wypełnia formularz.

aankomen

Ze **komen** straks **aan**.

Zaraz przyjadą.

opbellen

Hij **belt** je morgen **op**.

On zadzwoni do ciebie jutro.

- w czasie przeszłym niedokonanym:

opeten

Jan **at** zijn boterham altijd **op**.

Jan zawsze zjadał swą kanapkę.

nadenken

Ze **dacht** er lang over **na**.

Długo się nad tym zastanawiała.

uitnodigen

Ze **nodigden** ons nooit **uit**.

Nigdy nas nie zapraszali.

Uwaga! W powyższych przykładach przyimek stoi na końcu zdania. Ewentualne określenie miejsca umieszczane jest po nim:

Hij **blijft** vandaag **na** op school.

Zostaje dzisiaj po lekcjach w szkole.

Wij **kloppen** **aan** bij de buren.

Pukamy do sąsiadów.

Ik **nam** hem vaak **mee** naar Polen.

Zabierałem go często do Polski.

Ćwiczenia:

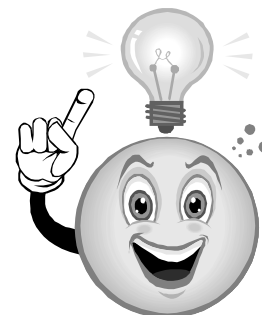
1. Wpisz poniższe przyimki do zdań:
op, uit, mee, op, af, op, na, uit, aan, in

1. Het maakt me niet.....
2. Kijk uit. Let even.....
3. Stop alsjeblieft. Hou ermee.....
4. Waar spreken we.....?
5. Ik neem dit boek.....
6. Ik sta om 6.00 uur.....
7. Denk maar goed.....
8. Adem even diep
9. We stappen nu
10. Raak me niet.....

2. Znajdź czasowniki złożone i zamień je na bezokoliczniki:

1. De juffrouw deelde de groepen in.
2. Anne ruimde haar kamer op.
3. Bart belde zijn moeder op.
4. Joost deelde snoepjes uit.
5. Jan waste de borden af.
6. De docent keek de toetsen na.
7. Ik hing mijn jas op.
8. Het kind stak de weg over.
9. Ik werkte de hele avond door.
10. Zij deed het licht aan.

3. Złóż zdania ze słów:

1. mee – naar – Hij – zijn – school – neemt – pen.....
2. bij – Kim – buren – de – klopt – aan.....
3. overstappen – Utrecht – moet – Ik – in.....
4. badkamer? – omkleden – Kan – me – ik – de – in.....
5. nablijven – je – Moest – school? – op.....
6. komen – beloof – Ik – te – je.....
7. fout – Hij – erkende – zijn – niet.....
8. herhalen – oefening – We – deze
9. ontbijt – Hans – om – 7.00 uur – tijd.....
10. bijna – alles – vergeet – Mijn – oma.....

